

MENEJER SHAXSINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI (TA'LIM TIZMI MISOLIDA)

G'afforova Nazira Fayzulla qizi
Toshkent Amaliy fanlar universiteti
"Psixologiya" kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada menejer shaxsining psixologik xususiyatlari ko'rib chiqiladi, bunda ta'lim muassasasiga alohida e'tibor qaratiladi. Tadqiqot ta'lim sharoitida samarali boshqaruv ko'rsatkichlariga hissa qo'shadigan asosiy xususiyatlar va fazilatlarni yoritishga qaratilgan. Tadqiqotda a aralash usullar ta'lim tizmasidagi menejerlardan ma'lumot to'plash uchun miqdoriy tadqiqotlar va sifatli intervyularni birlashtirgan yondashuv. Topilmalar muvaffaqiyatli ta'limni boshqarishda hissiy intellekt, moslashuvchanlik, muloqot qobiliyatlari va o'sish tafakkurining muhimligini ta'kidlaydi. Ushbu topilmalarning ta'lim muassasalarida menejerlarni yollash, o'qitish va rivojlantirish uchun ta'siri muhokama qilinadi.

Kalit So'zlar: Menejer, Shaxs, Ta'lim Muassasasi, Psixologik Xususiyatlar, Hissiy Intellekt, Moslashuvchanlik, Muloqot Qobiliyatlari, O'sish Tafakkuri.

Аннотация. В данной статье будут рассмотрены психологические особенности личности менеджера с особым акцентом на образовательное учреждение. Исследование направлено на выявление ключевых характеристик и качеств, которые способствуют эффективной эффективности управления в образовательной среде. В исследовании используются смешанные методы подход, который сочетает в себе количественные исследования и качественные интервью для сбора информации от менеджеров в сфере образования. Полученные данные подчеркивают важность эмоционального интеллекта, гибкости, коммуникативных навыков и мышления роста для успешного управления обучением. Обсуждается влияние этих результатов на набор, обучение и развитие менеджеров в образовательных учреждениях.

Ключевые Слова: Менеджер, Личность, Учебное Заведение, Психологические Характеристики, Эмоциональный Интеллект, Гибкость, Коммуникативные Навыки, Мышление Роста.

Annotation. This article will consider the psychological characteristics of the person of the manager, with special attention to the educational institution. The research is aimed at highlighting the main characteristics and qualities that contribute to effective management indicators in educational conditions. The study used a mixed methods approach that combined quantitative research and qualitative interviews to gather information from managers in the educational range. The findings highlight the importance of emotional intelligence, flexibility, communication skills, and growth

thinking in managing successful education. The implications of these findings for hiring, training and developing managers in educational institutions are discussed.

Keywords: Manager, Person, Educational Institution, Psychological Characteristics, Emotional Intelligence, Flexibility, Communication Skills, Growth Thinking.

Samarali menejment ta'lim muassasalarining muvaffaqiyatida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boshqaruv samaradorligiga turli omillar hissa qo'shsa-da, menejning shaxsiy xususiyatlari va xususiyatlari ularning ishlashiga sezilarli ta'sir qiladi. Ushbu maqola ta'lim sohasidagi menejrlarning psixologik xususiyatlarini o'rganishga qaratilgan bo'lib, ularning boshqaruv samaradorligiga ta'siriga alohida e'tibor qaratilgan.

Ushbu tadqiqot ta'lim muassasasidagi menejrlarning psixologik xususiyatlari to'g'risida to'liq ma'lumot to'plash uchun aralash usullardan foydalanadi. Tadqiqot dizayni mavzuni yaxlit tushunishni ta'minlash uchun miqdoriy tadqiqotlar va sifatli intervyularni o'z ichiga oladi.

Tadqiqot ishtirokchilari o'quv tizmasida ishlaydigan menejrlardan, shu jumladan direktorlardan, bo'lim boshliqlaridan va ma'muriy xodimlardan iborat. Tajriba, ma'lumot va mas'uliyat jihatidan xilma-xillikni ta'minlash uchun menejrlarning vakillik namunasi tanlanadi.

Miqdoriy ma'lumotlar hissiy aql, moslashuvchanlik, muloqot qobiliyatlari va o'sish tafakkuri kabi turli xil psixologik xususiyatlarni baholaydigan tuzilgan so'rov orqali to'planadi. Sifatli ma'lumotlar chuqur intervyular orqali olinadi, bu ishtirokchilarga o'zlarining tajribalari va tushunchalari haqida batafsil ma'lumot berishga imkon beradi.

Natijalar

Ta'lim muassasasidagi menejning psixologik xususiyatlari har xil bo'lishi mumkin, ammo ko'pincha ushbu sohadagi samarali menejrlar bilan bog'liq bo'lgan ba'zi xususiyatlar va fazilatlar mavjud. Ta'lim menejerining shaxsiyatida odatda kerakli bo'lgan ba'zi psixologik xususiyatlar:

- Etakchilik qobiliyatlari: yaxshi ta'lim menejeri kuchli etakchilik fazilatlariga ega bo'lishi kerak. Ular o'z jamoalarini ilhomlantirishi va rag'batlantirishi, aniq maqsadlar qo'yishi, xodimlariga yo'l-yo'riq va yordam ko'rsatishi kerak.

- Muloqot qobiliyatlari: samarali muloqot ta'lim sharoitida menejer uchun juda muhimdir. Ular o'z qarashlari, umidlari va ko'rsatmalarini jamoa a'zolariga aniq ifoda eta olishlari, shuningdek, ularning tashvishlari va g'oyalarini faol tinglashlari kerak.

- Hissiy intellekt: ta'lim menejeri yuqori darajadagi hissiy intellektga ega bo'lishi kerak. Ular o'z xodimlari, talabalari va ota-onalarining his-tuyg'ulari va ehtiyojlarini

tushunishlari va ularga hamdard bo'lishlari va bu tushunchadan ijobiy munosabatlar o'rnatish va nizolarni hal qilish uchun foydalanishlari kerak.

•Moslashuvchanlik va moslashuvchanlik: ta'lim sohasi doimiy ravishda rivojlanib bormoqda va menejer o'zgarishlarga moslasha olishi va yangi g'oyalar va texnologiyalarni o'zlashtirishi kerak. Ular ochiq fikrli va ta'lim natijalarini yaxshilash uchun innovatsion yondashuvlarni o'rganishga tayyor bo'lishi kerak.

•Muammoni hal qilish ko'nikmalari: ta'limdagi menejerlar ko'pincha muammolarni hal qilishning samarali ko'nikmalarini talab qiladigan turli xil muammolar va muammolarga duch kelishadi. Ular vaziyatlarni tahlil qilishlari, potentsial echimlarni aniqlashlari va yuzaga keladigan muammolarni hal qilish uchun asosli qarorlar qabul qilishlari kerak.

•Tashkiliy va vaqtni boshqarish ko'nikmalari: ta'lim menejerlari bir nechta vazifalar, muddatlar va majburiyatlarni bajarishlari kerak. Yaxshi tashkiliy va vaqtni boshqarish qobiliyatlari resurslarni samarali boshqarish va hamma narsa muammosiz ishlashini ta'minlash uchun juda muhimdir.

•Hamkorlik va jamoani shakllantirish: muvaffaqiyatli ta'lim menejeri hamkorlik va qo'llab-quvvatlovchi ish muhitini yaratishda malakali bo'lishi kerak. Ular jamoaviy ishni rag'batlantirishi, ochiq muloqotni rag'batlantirishi va o'z xodimlari o'rtasida kasbiy rivojlanish va o'sish uchun imkoniyatlar yaratishi kerak.

•Axloqiy va kasbiy xatti-harakatlar: yaxlitlik va axloqiy xatti-harakatlar har qanday sohada, shu jumladan ta'lim sohasida menejerlar uchun juda muhimdir. Ta'lim menejerlari professionallikni modellashtirishi, axloqiy me'yorlarga rioya qilishi va o'z xodimlari va talabalarining farovonligi va muvaffaqiyatiga sodiqligini namoyish qilishi kerak.

Shuni ta'kidlash kerakki, shaxslar ushbu xususiyatlarning turli darajadagi kombinatsiyasiga ega bo'lishi mumkin va turli xil ta'lim muassasalari o'zlarining aniq maqsadlari va qadriyatlarini asosida turli xil fazilatlarini birinchi o'ringa qo'yishlari mumkin.

Tadqiqot ma'lumotlarining miqdoriy tahlili shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizmasidagi menejerlar empatiya, o'z-o'zini anglash va munosabatlarni samarali boshqarishni ta'kidlab, yuqori darajadagi hissiy intellektni namoyish etadilar. Moslashuvchanlik yana bir taniqli xususiyatdir, menejerlar o'zgaruvchan ta'lim landshaftlarida harakat qilish va innovatsion yondashuvlarni qabul qilish qobiliyatini namoyish etadilar.

Suhbat ma'lumotlarini sifatli tahlil qilish menejerlarning psixologik xususiyatlari haqida boy ma'lumot beradi. Muloqot qobiliyatlari muhim xususiyat sifatida paydo bo'lib, menejerlarga xodimlar, talabalar va ota-onalar bilan ijobiy munosabatlarni rivojlantirishga imkon beradi. Bundan tashqari, o'sish tafakkuri asosiy omil sifatida aniqlanadi, chunki menejerlar doimiy ravishda shaxsiy va kasbiy rivojlanishga intilishadi.

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizmasidagi menejerlarning psixologik xususiyatlari ularning ishlashiga sezilarli ta'sir qiladi. Hissiy aql, moslashuvchanlik, muloqot qobiliyatlari va o'sish tafakkuri ta'limni samarali boshqarishga hissa qo'shadigan asosiy xususiyatlar sifatida paydo bo'ladi. Ushbu xususiyatlar hamkorlikni kuchaytiradi, ijobiy tashkiliy muhitni targ'ib qiladi va menejerga muammolarga samarali javob berishga imkon beradi.

Xulosa va takliflar

Natijalarga asoslanib, ta'lim muassasalariga menejerlarni yollash va rivojlantirishda ushbu psixologik xususiyatlarni hisobga olish tavsiya etiladi. Tashkilotlar tanlov jarayonida hissiy intellekt, moslashuvchanlik, muloqot qobiliyatlari va o'sish tafakkurini baholashga ustuvor ahamiyat berishlari kerak. Bundan tashqari, menejerlar orasida ushbu fazilatlarni oshirish, ularning samaradorligini oshirish va doimiy takomillashtirishni ta'minlash uchun o'qitish va rivojlantirish dasturlari ishlab chiqilishi kerak.

Xulosa qilib aytganda, menejer shaxsining psixologik xususiyatlari ularning ta'lim tizmasidagi ishlashiga sezilarli ta'sir qiladi. Ushbu tadqiqot hissiy intellekt, moslashuvchanlik, muloqot qobiliyatlari va o'sish tafakkurining muhimligini ta'kidlab, ta'limni samarali boshqarishga hissa qo'shadigan xususiyatlar va fazilatlar haqida qimmatli tushunchalarni beradi. Ushbu xususiyatlarni hisobga olgan holda va tegishli strategiyalarni amalga oshirish orqali ta'lim muassasalari boshqaruv samaradorligini oshirishi va oxir-oqibat umumiy tashkiliy natijalarni yaxshilashi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ergash G'oziyev - "Ontogenez psixologiyasi". Toshkent 2010
2. Z.T.Nishanova, N.G.Kamilova, D.U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova - "Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya". T-2018
3. Sh.A.Do'stmuhammedova, Z.T.Nishanova, S.X.Jalilova, Sh.K..Karimova,
4. A.K.Shamshetova, R.N.Meliboyeva, X.E.Usmanova, I.O. Xaydarov - "Umumiy psixologiya". T-2018
5. Z.Nishanova, D.Qarshiyeva, N.Ataboyeva, Z.Qurbonova- "Psixodiagnostika va eksperimental psixologiya" T-2013
6. A.V. Petrovskiy- "Umumiy psixologiya"
7. Nodira Egamberdiyeva - "Ijtimoiy pedagogika" T-2009
8. S.X.Jalilova, N.A.G'ayiboyeva - "Umumiy psixodiagnostika" T-2018
9. Davletshin M.G. va boshqalar. qobiliyat va uning diagnostikasi. - T.:O'qituvchi, 1997.
10. Sh.T.Alimboyeva - "Yosh davrlari va pedagogim psixologiya". T-2013 "Science and Education" Scientific Journal / ISSN 2181-0